

Vlaams
Parlement

vergadering **C46**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 25 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het behoud van de algemene natuurkwaliteit in de praktijk – 328 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de VN-klimaatop COP 22 in Marrakech – 337 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de handhaving van de beschermingsmaatregelen voor historisch permanente poldergraslanden (HPG) – 352 (2016-2017)	10
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de statistieken van de drinkwatermaatschappijen – 357 (2016-2017)	13

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het behoud van de algemene natuurkwaliteit in de praktijk – 328 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): De natuurindicatoren voor algemene niet-beschermde natuur staan vandaag in het rood: elk jaar verdwijnt wereldwijd 1 procent van alle soortenrijkdom. In Vlaanderen is 31 procent van alle geëvalueerde soorten regionaal uitgestorven of bedreigd. Het scenariorapport 2030 van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) toont bovendien aan dat bij ongewijzigd beleid de soortenrijkdom in Vlaanderen nog verder achteruit zal gaan.

Ook met de Europees beschermde soorten en habitats is het in Vlaanderen slecht gesteld. Volgens de recentste rapportering ging de gunstige staat van de Europese soorten en habitats er zelfs nog op achteruit in de voorbije legislatuur. Slechts 9 van de 59 beschermde soorten en 5 van de 47 beschermde habitats zijn in een gunstige staat van instandhouding.

Om het biodiversiteitsverlies te stoppen zal er werk moeten worden gemaakt van een brede biodiversiteitsvisie. Het minimaal uitgangspunt hierbij moet het behoud van alle regionaal en lokaal belangrijke natuurwaarden zijn. Het behoud en de bescherming van algemene natuurwaarden is ook expliciet opgenomen in Vlaamse en Europese regelgeving.

In de Europese biodiversiteitsstrategie 2020 werd afgesproken om het biodiversiteitsverlies en de achteruitgang van ecosysteemdiensten in de EU uiterlijk in 2020 tot staan te brengen en zoveel mogelijk ongedaan te maken. Actie 7 van de Europese biodiversiteitsstrategie stelt de doelstelling voorop om geen nettoverliezen te lijden op biodiversiteit en ecosystemen expliciet. Dat is het zogenaamde no-net-lossbeginsel of standstillbeginsel.

Binnen het Vlaamse natuurbeleid wordt dit standstillbeginsel geconcretiseerd in artikel 8 van het Natuurdecreet: "De Vlaamse Regering neemt alle nodige maatregelen ter aanvulling van de bestaande regelgeving om over het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest de milieukwaliteit te vrijwaren die vereist is voor het behoud van de natuur en om het standstillbeginsel toe te passen zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur."

Dit algemene beginsel beoogt een beschermingsniveau te bieden aan natuurwaarden gelegen buiten de Europees en Vlaams beschermde gebieden. Op basis van dit horizontaal artikel kunnen overwegingen van natuurbehoud worden meegenomen bij elke beslissing die gevolgen kan hebben voor de natuur. De natuurzorgplicht en de natuurtoets vormen de voornaamste instrumenten voor de bescherming van de algemene natuurkwaliteit. Voor ruimtelijke plannen geldt artikel 4.1.7. van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De vraag is of de huidige instrumenten in het Europese en Vlaamse natuurbeleid volstaan om die minimale-standstillbenadering te realiseren, meer in het bijzonder voor de algemene biodiversiteit en natuurwaarden.

In de praktijk – met name bij individuele besluitvormingsprocessen zoals de maak van ruimtelijke plannen of vergunningbesluiten – blijkt een beperkte sturende werking van deze instrumenten. Dit heeft niet alleen te maken met politieke onwil of een gebrekkige kennis van het beschermingsinstrumentarium op het terrein, ook het regelgevend kader zaait verwarring. Zo bestaat er binnen het Natuurdecreet nog steeds een zogenaamde voorrangsclausule, die de effectiviteit van

horizontale beleidsinstrumenten op de helling zet. Overeenkomstig artikel 9 van het Natuurdecreet kunnen immers geen beperkingen worden opgelegd die absoluut werken of handelingen verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of geldende ruimtelijke plannen, noch kunnen ze de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen, tenzij deze maatregelen opgenomen zijn in een goedgekeurd natuurrichtplan of een managementplan Natura 2000 of soortbeschermingsmaatregelen betreffen van de soorten vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet. Een al te strikte lezing van deze voorrangsclausule kan ertoe leiden dat natuurwaarden buiten beschermd gebied of buiten planologische groengebied niet juridisch beschermd zijn.

Bijkomend is er de vaststelling dat, in tegenstelling tot instrumenten zoals de wertoets of de habitattoets, de natuurtoets eerder stiefmoederlijk wordt behandeld. Er zijn géén specifieke richtlijnen uitgevaardigd die de vergunningverlener kunnen leiden bij de verdere toepassing ervan op het terrein. Ook is niet voorzien in een expliciete schadedrempel. Dat is op zich bemoedigend, nu ook kleine ingrepen en cumulatieve effecten in het vizier kunnen komen. Maar tegelijkertijd leidt dit tot willekeur en rechtsonzekerheid, temeer nu er geen duidelijk richtlijnenkader is gekoppeld aan de natuurtoets.

Bovendien wordt enkel de zogenaamde vermijdbare schade meegenomen in de toepassing van de natuurtoets bij vergunningbesluiten. Op die manier wordt geen rekening gehouden met zogenaamde onvermijdbare schade, met uitzondering van VEN-gebied (Vlaams Ecologisch Netwerk). De toepassing van de natuurtoets zal daarom slechts zelden leiden tot een weigering van een vergunningsaanvraag. Hoewel er mogelijkheden worden geboden om bijkomende voorwaarden op te leggen om vermijdbare schade te voorkomen, te beperken of te herstellen, geldt er ook geen strikte mitigatie- of compensatieplicht. Hierdoor dreigt een sluipende vernietiging van natuurwaarden gelegen buiten de beschermde gebieden.

Is het niet schrijnend dat in het licht van de no-net-losdoelstelling uit de EU-biodiversiteitsstrategie en de Vlaamse natuurwetgeving, er vandaag haast geen aandacht gaat naar de verdere uitwerking van de algemene natuurtoets, die in potentie een van de instrumenten zou kunnen zijn om verder algemeen biodiversiteitsverlies tegen te houden?

Anders dan het Natuurdecreet voorziet het Bosdecreet wel in een standstillbenadering, gekoppeld aan een compensatieplicht. De wetgeving verplicht de ontboser het gekapte bos te compenseren door ofwel zelf elders een nieuw bos aan te planten ofwel een compensatie te storten in het zogenaamde Boscompensatiefonds. Ondanks deze theoretische bescherming bleek evenwel uit een recent verslag van het Rekenhof dat er heel wat gaten zitten in deze compensatieverplichting. De belangrijkste bemerking in het verslag is de vaststelling dat er een ernstige achterstand is in de compenserende bebossing: met 54,4 procent van de middelen besteed, is 704 hectare terrein voor herbebossing aangekocht. Dat is 30 procent van de bebossingsopdracht. Aangezien al ruim de helft van het fonds is aangewend voor aankoop en gesubsidieerde aankopen, zal het beschikbare saldo ruim onvoldoende zijn om de bebossingsopdracht volledig uit te voeren. Het verslag maakt ook melding van het sluipend risico van illegale ontbossingen en het gebrek aan relevante beleidsinformatie bij het Agentschap voor Natuur en Bos om weloverwogen adviezen te kunnen afleveren. Deze grondige analyse illustreert dat ondanks de compensatieplicht de boscompensatieachterstand jaar na jaar verder aandikt en Vlaanderen elk jaar een stuk van zijn bossen verliest.

Al deze elementen samen doen vermoeden dat er een sluipende vernietiging aan de gang is van natuurwaarden gelegen buiten de beschermde gebieden. De huidige regelgeving en de daaraan gekoppelde handavings- en controle-instrumenten lijken er niet in te slagen om het standstillbeginsel te handhaven.

Minister, wordt het standstillbeginsel uit het Natuurdecreet bereikt, zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur? Zo ja, op basis van welke beleidsindicatoren doet u die uitspraak?

Beschikt u of beschikken uw beleidsdiensten over alle relevante beleidsinformatie om uitspraken te doen over de algemene natuurkwaliteit op het grondgebied Vlaanderen, zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur?

Zijn er bijkomende natuurindicatoren nodig om een globale balans op te maken van de staat van de algemene natuurkwaliteit en -kwantiteit en het standstillbeginsel?

Hoe wordt gerapporteerd aan de Europese Commissie wat betreft de 'no net loss'-doelen?

Volstaat het instrument van de natuurtoets om te voorkomen dat waardevolle niet-beschermde natuur verloren gaat?

Is het opportuun om naar analogie van de omzendbrief Watertoets en de omzendbrief Passende Beoordeling ook een omzendbrief Natuurtoets voor te bereiden teneinde vergunningsverleners de nodige richtlijnen mee te geven voor zorgvuldige besluitvorming?

Hoe staat u tegenover de opmaak van een natuurboekhouding, waarbij zowel de beschermde als niet-beschermde natuur in kaart gebracht wordt en gemeten wordt of de Vlaamse Regering erin slaagt om het principe van 'no net loss' te handhaven? Bestaan hiervoor vandaag al de geschikte data?

Is er nood aan een herformulering van de natuurtoets zodat het instrument effectief bijdraagt aan de doelstelling om het verlies aan algemene biodiversiteit tegen te gaan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Meuleman, al uw vragen vinden een antwoord in het Natuurdecreet. In het Natuurdecreet zitten instrumenten zoals vergunningen en handhaving. Dat gaat dan over het passieve beleid, zoals wij dat noemen, maar er is ook het actieve beleid, namelijk het gerichte beheer en de inrichting van de natuur. De natuurtoets is dan ook een onderdeel van dat instrumentarium. De basisvoorwaarde van de natuurtoets is het standstillprincipe, dat inhoudt dat de natuur in geen geval achteruit mag gaan. De algemene zorgplicht maar ook de ecologische compensatie ondersteunen dit principe. Het is zo dat volgens de zorgplicht iedereen er zorg voor moet dragen dat de natuur geen onherstelbare schade lijdt. Als er dan toch schade is, dan moet ervoor worden gezorgd dat er maatregelen worden genomen zodat de schade niet erger wordt en wordt gecompenseerd of hersteld.

Er zijn indicatoren die inzake het actieve Vlaamse beleid een positieve tendens aangeven, waaronder de oppervlakte erkende en Vlaamse reservaten en de oppervlakte onder correct natuurbeheer. Er zijn daarnaast ook veel voorbeelden dat de kwantiteit en de kwaliteit toeneemt ten gevolge van de uitvoering van projecten. Denk bijvoorbeeld aan de LIFE-projecten (l'instrument financier pour l'environnement), natuurinrichtingsprojecten en hele grote zoals het Sigmaplan.

De afgelopen jaren is er ook telkens een budgettaire meervraag geweest bij de Vlaamse Regering om die taakstellingen te kunnen uitvoeren. U weet dat dat ook telkens is gehonoreerd. Het gaat dan in eerste instantie ook over de instandhoudingsdoelstellingen die ook vertrekken vanuit het standstillbeginsel.

Het bereiken van het standstillbeginsel vereist ook een blijvende inspanning. Dat is wat ook dagelijks gebeurt. U weet dat er en af en toe wijzigingen gebeuren aan het Natuurdecreet om daaraan tegemoet te komen.

Om de slagkracht van bestaande instrumenten te vergroten, heb ik recent initiatieven genomen om de instrumenten uit het Natuurdecreet open te stellen voor iedereen, waar ze vroeger voorbehouden waren voor terreinbeherende verenigingen.

De beleidsevaluatie is in de praktijk georganiseerd zoals omschreven in het decreet Algemene Bepalingen, het decreet Milieubeleid en het Natuurdecreet. U kent de verschillende rapporten die daaruit voortvloeien, en dat zijn natuurlijk onze beleidsevaluaties. In die rapporten is er ruime aandacht voor die natuurkwaliteit op het grondgebied. De informatie is ook vrij beschikbaar. Er wordt veel aandacht aan besteed, zelfs in verschillende nieuwsbrieven, maar ook in de media. Dit wordt ook meegenomen bij beleidsplannen en ander beleidsvoorbereidend werk.

De zesjaarlijkse verplichte rapportering gebeurt via een onlinesysteem in een specifiek door de Europese Commissie opgelegd format. Er worden gegevens opgevraagd over diverse kwantitatieve maar ook kwalitatieve eigenschappen van de habitats en de soorten en hun leefgebieden en over vogelsoorten en hun leefgebied onder de Vogelrichtlijn.

De laatste zesjaarlijkse rapportering is ingediend in 2014. Al die informatie is publiek beschikbaar en kunt u terugvinden op de website.

De natuurtoets is een van de instrumenten uit het Natuurdecreet. Het principe van de natuurzorg is opgebouwd volgens een logisch schema om eerst schade te vermijden, en als er dan toch schade kan zijn, die trachten te beperken. En indien dat niet mogelijk is, moet de schade hersteld worden. Er bestaat al sinds 10 november 1998 een omzendbrief die zegt hoe men met de natuurtoets moet omgaan. Ook de zorgplicht komt daarin aan bod. De omzendbrief geeft heel concrete richtlijnen, die ook vergunningverleners moeten toepassen, zodat er ook een goede besluitvorming kan zijn.

Onder het beleid zijn er voor de meest relevante aspecten al stappen gezet tot die natuurboekhouding. Voor de instandhoudingsdoelstellingen is er op het niveau van het managementplan Natura 2000 in een boekhouding voorzien. Er zijn ook initiatieven rond de ruimtelijke bedreigde bossen die in kaart worden gebracht, en de versnelde update van de biologische waarderingskaart is gestart.

Wij nemen dus al heel wat initiatieven. U hebt daar op deze manier een overzicht van gekregen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik ben het niet helemaal met u eens. U zegt dat er een aantal zaken zijn opgestart, maar die zijn er volgens mij nog niet, en zeker nog niet geïmplementeerd. De natuurboekhouding met relevante beleidsindicatoren, die effectief een overzicht zou geven, is er in de praktijk nog niet. Er is geen jaarlijkse rapportage. Er zijn inderdaad een aantal natuurindicatoren die worden bijgehouden, maar een echte boekhouding die aantoont waar men in min gaat en waar er zaken bij komen, is er niet.

U verwijst naar instrumenten die er zijn en die mogelijk goede instrumenten zouden kunnen zijn, zoals de biologische waarderingskaarten (BWK's), maar die zijn verouderd en absoluut niet up-to-date. Dat is al een aantal keer aan bod gekomen. Bovendien hebben die geen juridische basis en zijn die niet bindend. Ook dat is dus onvoldoende als instrument. Idem voor de natuurtoets. Men kijkt vaak enkel naar de vermijdbare schade. Men zorgt voor flankerende maatregelen, maar op de onvermijdbare schade wordt niet ingegrepen, met als resultaat een sluipend en voortdurend verlies van natuurwaarde en algemene natuurkwaliteit. Dat breekt in op de algemene natuurkwaliteit en de biodiversiteit. Het is dus nodig. We hebben dat ook gezien bij het Boscompensatiefonds.

Gisteren was er het voorbeeld van het Kluisbos. Dat was een identiek voorbeeld, waarbij blijkt dat er te weinig data beschikbaar zijn. Het Rekenhof heeft zeer pijnlijk duidelijk gemaakt dat we inderdaad wel goede wetgeving hebben op papier en in theorie, maar dat er, wat de opvolging betreft, heel weinig zicht op is, zelfs op de eigen terreinen van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), hoe het zit met de herbebossing, hoe die gebeurt en of die voldoende is. Daar is gebleken dat wij eigenlijk te weinig zicht en te weinig controle hebben op wat er precies gebeurt op het terrein.

Naar aanleiding van het voorbeeld van het Kluisbos heb ik de vraag gesteld of er nog zulke vergunningen zijn en of er een databank is waaruit blijkt dat er verkavelingsvergunningen zijn die zo gedateerd zijn, en of we er zicht op hebben waar die liggen. Ook daar hebben we geen zicht en geen controle op en zijn gegevens niet beschikbaar.

Hier is dat een beetje hetzelfde. Er wordt heel weinig gemonitord wat de staat is van de natuur en welke beleidsindicatoren er zijn. Deze vraag gaat echt over het bijhouden van data en informatie, om de stand van zaken op het terrein te kunnen monitoren, en om als beleidsmaker te kunnen ingrijpen waar nodig. Volgens mij is het echt nodig om hier een tandje bij te steken, willen we er niet sluipenderwijs voor zorgen dat de biodiversiteit en de natuurkwaliteit niet ongelooflijk achteruit blijven gaan in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, we hebben hier in juli de discussie gevoerd naar aanleiding van een vraag van mij over adviezen van ANB. Het besluit was toen dat die adviezen niet bindend zijn. Dat komt hier nu opnieuw aan bod, naar aanleiding van de natuurtoets. Adviezen zijn inderdaad niet bindend, en dat heeft gevolgen in tal van dossiers.

Mevrouw Meuleman, ik zie het Kluisbos niet echt passen in uw redenering. Ik zie ook niet in wat dat te maken heeft met een gebrek aan data. Je hebt daar gewoon een verkavelingsvergunning van in de jaren stillekes. Die verkaveling is ook gestart, en daar dragen we nu de gevolgen van. *(Opmerkingen van Elisabeth Meuleman)*

Daarmee ga je het probleem natuurlijk niet oplossen. Je kunt het dan weten, maar daarmee los je het probleem niet op. *(Opmerkingen van Elisabeth Meuleman)*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Meuleman, u gooit alles op een hoopje. Het gaat over totaal verschillende problematieken. Maar u bent nog nieuw in deze commissie. We hebben over al die deelaspecten al heel veel gediscussieerd in deze commissie. Dat zal in de toekomst ook nog wel zo zijn.

Ik ben het niet met u eens dat we te weinig gegevens hebben of niet goed monitoren. We hebben zelfs heel goede rapportering. Onlangs nog kregen we van het Europees Milieuagentschap een pluim voor de manier waarop wij alles monitoren en bijhouden. Dat is in strijd met wat u hier nu vertelt.

Het feit dat adviezen niet bindend zijn, is een duidelijke beleidskeuze van deze meerderheid. Geen enkel advies is nog bindend. Ofwel geeft men een advies, ofwel gaat het over iets bindend en kan men er niet van afwijken. We hebben expliciet gekozen voor een mogelijkheid tot afwijking. Dat sluit niet uit dat in de vergunning rekening zal moeten worden gehouden met dat advies. Men zal daarin moeten formuleren hoe men daaraan tegemoetkomt. Een advies is wel degelijk een belangrijk instrument zonder daarom bindend te zijn.

Men moet soms de mogelijkheid hebben om op het terrein een afweging te maken. Ik geef een voorbeeld uit de praktijk. Het Agentschap Wegen en Verkeer deed een aanvraag voor een zwart verkeerspunt waar al heel wat dodelijke ongevallen waren gebeurd met fietsers, voor de aanleg van een apart fietspad dat gedeeltelijk door natuurgebied loopt. Het Agentschap voor Natuur en Bos gaf een negatief advies, waardoor het kruispunt niet op een veilige manier kon worden aangepakt. Op zo'n moment moet men een afweging kunnen maken en dat fietspad toch naast die weg kunnen leggen om de veiligheid te bevorderen.

Ik ben een groot voorstander van de bescherming van onze natuur en van een goede opvolging, maar ook van een gezonde afweging als dat op een bepaald moment nodig is. Ik ben ervan overtuigd dat het Natuurdecreet voldoende instrumenten bevat om dat te doen en dat we dat goed monitoren. Wanneer u echter concrete suggesties hebt om het Natuurdecreet te amenderen of een wetsvoorstel in die zin in te dienen, kijk ik daarnaar uit. We kunnen dat hier dan met zijn allen bespreken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): De kracht en de waarde van de natuurtoets is minder efficiënt dan die van bijvoorbeeld de watertoets of de habitattoets. Het instrument moet nog worden versterkt om efficiënter te worden. We kunnen daar inderdaad misschien samen werk van maken, want op dit moment voldoet hij niet om de natuur in stand te houden.

Dat ik alles op een hoopje gooi en er zaken bij haal die misschien niet onmiddellijk relevant zijn, betwist ik. Ik heb inderdaad een schriftelijke vraag gesteld over de overgangsmaatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), waarop ik een aantal dagen geleden het antwoord heb gekregen. Daarbij konden vergunningen voor de speciale beschermingszone (SBZ) eenmalig worden toegekend of verlengd.

Ik heb gevraagd hoeveel vergunningen er zijn, en u hebt daarop geantwoord dat u daar geen zicht op hebt, dat die gegevens bij de vergunningverlenende overheid liggen, bij de gemeente of de provincie dus. Dat was het geval bij het Kluisbos, maar het gebeurt heel vaak dat u als beleidsmaker geen overzicht hebt en de paraplu opent wanneer het gaat over vergunningen die op een ander niveau moeten worden toegekend. Er kan volgens mij geen deftig natuurbeleid worden gevoerd wanneer u niet in kaart brengt, wilt of kunt brengen hoe het zit met de kwaliteit en met de vergunningen die een impact hebben op natuur. Ik zie daar wel een probleem, en ik denk dat het beheer van die data op Vlaams niveau extreem belangrijk is. Ik wil erop aandringen dat u dat in kaart brengt om een efficiënter en krachtadiger natuurbeschermingsbeleid te voeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de VN-klimaattop COP 22 in Marrakech – 337 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Van 7 tot 18 november 2016 vindt in Marrakech de 22ste klimaattop (COP 22) van de Verenigde Naties plaats. Hoewel minder belangrijk dan die van Parijs blijft COP 22 een van de belangrijkste internationale klimaatbijeenkomsten dit jaar. Het is een cruciale jaarlijkse afspraak om de internationale

afspraken over de strijd tegen klimaatverandering verder uit te werken. Bovendien zal COP 22 een dag na het in werking treden van het Parijs-verdrag van start gaan. Dat is een stuk sneller dan velen hadden gevreesd en draagt ook bij aan de hoopvolle wind die deze maanden waait rond internationale klimaatengagementsen.

Gelukkig, want de razendsnelle klimaatverandering biedt niet veel marge. Het ijzer zal in Marrakech dus moeten worden gesmeed terwijl het heet is. Een welvarende regio als Vlaanderen kan en moet daarbij een voortrekkersrol spelen.

Minister, met welk mandaat van de Vlaamse Regering trekt u naar COP 22? Welke prioriteiten zult u naar voren schuiven in Marrakech?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Vlaanderen is geen rechtstreekse partner op die conferentie, en dat geldt ook voor België. Wij spreken daar met één stem vanuit de Europese Unie.

Die voorbereiding gebeurt het hele jaar. Voor en tijdens de conferentie vinden regelmatig coördinaties plaats.

Het mandaat wordt bepaald via de bestaande Belgische en Europese overlegstructuren. In België komt de mandaatvorming aan bod tijdens de Coördinatiewerkgroep Broeikasewerking, waarvan de verschillende overheidsdiensten op expertenniveau vertegenwoordigd zijn. In die werkgroep worden de verschillende standpunten en prioriteiten ingebracht en wordt over alle thema's die te maken hebben met het internationaal klimaatregime, ook een Belgische positie voorbereid. Die werkgroep is vandaag voor het eerst samengekomen om die conferentie voor te bereiden.

Tijdens de conferentie is er dagelijks een Belgische coördinatie die ikzelf zal voorzitten, en die voorziet in een toelichting van de stand van zaken van de verschillende onderhandelingssessies. Zo kunnen er verfijningen in de Belgische positie worden aangebracht.

Op 4 november, dus net voor de aanvang van de klimaatconferentie in Marrakech, zal de Overeenkomst van Parijs in werking treden. Dit betekent dat de klimaatconferentie de eerste officiële bijeenkomst wordt over Parijs. Zowel wat betreft het afronden van de voorbereiding van de inwerkingtreding, als de effectieve deelname van de verschillende betrokkenen aan de onderhandelingen, bestaan er nog heel wat onbesliste elementen. Er is nog niet één tekst op basis waarvan we kunnen werken. Die is nog niet voorgelegd door het COP-secretariaat. Ik kan dus nog geen standpunten meedelen als er nog geen tekst is. Op de website van het United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) staan alle gegevens.

Vanuit Vlaanderen ondersteunen we altijd een transparante en inclusieve aanpak. We willen zo snel mogelijk alle principes uit de Overeenkomst van Parijs uitgevoerd zien. Dat gaat over mitigatie, transparantie, aanrekenbaarheid, capaciteitsopbouw, adaptatie en global stocktake en de algemene principes.

Tijdens de voorbereidende onderhandelingen werd duidelijk dat er in Marrakech een veelheid aan initiatieven en high level meetings zal plaatsvinden. Vanuit Vlaanderen ondersteunen we dit initiatief. Met het traject van de Vlaamse klimaatoppen wil ook de Vlaamse Regering alle overheden, adviesraden, milieubewegingen, werkgeversorganisaties, vakbonden, bedrijven, andere middenveldorganisaties, onderzoeksinstituten en parlementsliden betrekken die een rol kunnen spelen bij het bereiken van de klimaatdoelstellingen.

Ten slotte zullen we nogmaals ons engagement bevestigen om uitvoering te geven aan alle verbintenissen die zijn aangegaan. Dat is de stand van zaken.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, de voorzitter van COP 22 ziet de conferentie als een actiegerichte conferentie met veel politieke nadruk op de mondiale klimaat-agenda, zoals u net aangaf. Ik begrijp dat het vooral Europa is dat ons standpunt mee zal vertolken.

Welke prioriteiten zal Vlaanderen in de Europese delegatie of standpuntbepaling naar voren schuiven? Ik neem aan dat Vlaanderen daarbinnen ook keuzes maakt. Welke ministeriele bijeenkomsten zult u ter plaatse bijwonen? Hebt u daar een zicht op?

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Danen, de agenda van COP 22 ligt nog niet vast. Daar kan ik u geen antwoord op geven. Dat is ook niet uitzonderlijk, het verloopt allemaal nogal last minute, evenals de organisatie ter plaatse.

Voor ons is het van belang dat er zo snel mogelijk uitvoering wordt gegeven aan de afspraken van Parijs. Dat is voor ons allemaal een prioriteit. We kiezen er niet zomaar iets uit waarvoor we gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de handhaving van de beschermingsmaatregelen voor historisch permanente poldergraslanden (HPG)
– 352 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, vorig jaar werd beslist om naast de historisch permanente graslanden (HPG) die al waren beschermd via het Natuurdecreet, extra poldergraslanden te beschermen via wat we het landbouwspoor zijn gaan noemen. Landbouwers dienen deze graslanden in stand te houden als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland. Indien ze de graslanden toch scheuren of het reliëf wijzigen, verliezen ze een deel van hun inkomenssteun. Die regeling is toen afgesproken.

Een belangrijk element is dat zowel de via het natuurspoor als de via het landbouwspoor beschermde graslanden als historisch permanent grasland op een kaart werden aangeduid. Die kaart werd definitief vastgesteld na een openbaar onderzoek.

Al snel kwam de kritiek – we hebben dat ook in de commissie en in het middenveld gehoord – dat de bescherming via het landbouwspoor te zwak was. Wij maakten ons echter sterk dat de vastgestelde kaart, die aangeeft welke percelen waardevol en reliëfrijk zijn, de garantie bood dat ook voor de via het landbouwspoor beschermde graslanden de zorgplicht uit het Natuurdecreet geldt.

Minister, wij baseerden ons voor deze stelling op juridische adviezen, maar om absolute zekerheid te hebben, vroeg ik in de commissievergadering van 3 mei 2016 of u dat standpunt deelde. U zei toen: "Voor het ecologisch kwetsbaar blijvend grasland dat niet wordt opgenomen in de verzamelaanvraag, kunnen natuurinspecteurs van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) optreden op basis van het Natuurdecreet. De historisch permanente graslanden zijn beschermd. Op grond van de natuurregelgeving kunnen natuurinspecteurs van het ANB optreden op basis van de specifieke beschermingsbepalingen van de natuurregelgeving en voor de HPG's die op kaart zijn beschermd op basis van artikel 14 van het Natuurdecreet."

Voor alle zekerheid vroeg ik u of het klopte dat zowel voor de percelen die bescherming genieten via het Natuurdecreet als voor de percelen die beschermd zijn via het landbouwspoor, de zorgplicht geldt volgens artikel 14 van het Natuurdecreet. Ik vroeg ook: "Geldt dat enkel voor overheden zoals in bepaalde regelgevingen het geval is, of ook voor particulieren?" U stelde mij vervolgens gerust: "De zorgplicht geldt voor iedereen, ook voor particulieren en overheden." U leek dus mijn mening te delen dat de zorgplicht zowel voor de via het natuurspoor als via het landbouwspoor beschermde percelen gold en geldt.

Ik ben nu toch een beetje van mijn melk. Tegen die achtergrond verbaast me het antwoord van het Agentschap voor Natuur en Bos aan Vogelbescherming Vlaanderen per brief van 5 oktober 2016, dat had gevraagd gepaste bestuurlijke maatregelen te nemen naar aanleiding van een concreet dossier in Diksmuide. Het ANB zegt enkel te kunnen handhaven op percelen die volgens het natuurspoor zijn beschermd. Dat is toch niet zoals wij hadden begrepen en zoals u het in de commissie hebt gesteld.

Minister, het is bijzonder belangrijk om duidelijkheid te krijgen in deze zaak. We zijn destijds een weg ingeslagen op basis van wat we toen wisten en van de documenten en adviezen die we toen hadden. Het is dus niet onbelangrijk te weten of we goed bezig zijn geweest. Is handhaving mogelijk door natuurinspectie op basis van de zorgplicht, ook als het gaat om op de kaart opgenomen percelen die beschermd zijn via het landbouwspoor, en niet via het Natuurdecreet? Hoe geeft het ANB, in geval van flagrante schending van een HPG, invulling aan de decretale bepalingen rond zorgplicht? Op welke wijze en via welke instrumenten kan de Vlaamse overheid ervoor zorgen dat een gescheurd of opgehoogd grasland in de oorspronkelijke toestand wordt hersteld?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, om geen misverstanden te laten ontstaan, herhaal ik wat ik hier al heb gezegd, en daar blijf ik ook bij: natuurinspecteurs van het Agentschap voor Natuur en Bos kunnen optreden op grond van artikel 14 van het Natuurdecreet, ook voor percelen die beschermd zijn via het landbouwspoor. Om het nog doelmatiger te maken, hebben we ervoor gekozen een handhaving op basis van de landbouwregels toe te laten.

De controle-, sanctie- en herstelmaatregelen die gelden in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), zijn bij Europese verordening geregeld. Verordeningen zijn direct van toepassing in alle 28 lidstaten. De lidstaten moeten dus alleen zelf de percelen ecologisch kwetsbaar blijvend grasland aanduiden op hun grondgebied. Alle beperkingen en gevolgen die uit die aanduiding voortvloeien, zijn op Europees niveau geregeld.

De regels die het Europees Parlement, de Raad en de Commissie vaststelden voor ecologisch kwetsbaar blijvende graslanden, zijn duidelijk en transparant, wat maakt dat op basis van administratieve of terreincontroles eenduidig kan worden vastgesteld of ze worden gerespecteerd. Dit maakt een doelmatige handhaving mogelijk, maar ook artikel 14 van het Natuurdecreet kan worden toegepast.

Bij schendingen van historisch permanente graslanden verbaliseert het ANB in hoofdzaak op artikel 13 van het Natuurdecreet en artikel 7 – verbod op vegetatiewijziging – of 8 – vergunningsplichtige vegetatiewijziging – van het Vegetatiebesluit.

Als het grasland onder de beschermingsbepalingen van de natuurregeling valt, kan het ANB bestuurlijke herstelmaatregelen opleggen. Als het grasland onder de bepalingen van de landbouwregelgeving valt, is bij verordening opgelegd dat de landbouwer in kwestie gesanctioneerd wordt bij de toekenning van zijn GLB-inkomenssteun en bovendien dat hij herstelmaatregelen moet nemen tegen

uiterlijk de indieningsdatum van de verzamelaanvraag. In Vlaanderen is de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag vastgesteld op 21 april.

Ik wil nog eens duidelijk herhalen wat ik ook de vorige keer heb gezegd. Er is een brief waarin staat dat het niet zo is, maar daar ben ik het niet mee eens. Dat is intussen ook zo gesignaleerd aan de diensten, en dat is bijgestuurd.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw zeer duidelijk antwoord. Een aantal mensen hebben blijkbaar behoefte aan zo'n antwoord. Het is niet zomaar de eerste de beste brief. U hebt hem blijkbaar ook opgevraagd want ik had de referenties vermeld. Hij komt van de algemeen directeur van het Agentschap voor Natuur en Bos. Hij zegt: 'we kunnen dan ook geen schending weerhouden die aanleiding kan geven ...'. U zegt dat dit niet kan en dat ze moeten handhaven. Vandaar mijn vragen twee en drie. U hebt zeker op vraag twee geantwoord. Men kan vragen aan de natuurinspectie om processen-verbaal op te maken en daarmee aan de slag te gaan. Als het verzoek vanuit het kabinet is gebeurd, hoop ik alsnog dat de administratie optreedt. Anders is het hek van de dam en moeten we alles overdoen. Ik denk dat noch u, noch wij daar momenteel veel moed voor hebben.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Minister, mijn vraag sluit aan bij een vraag die ik vorige week heb gesteld en die over hetzelfde stuk grond ging. Ik heb er trouwens ook nog een schriftelijke vraag over klaar. U antwoordde mij toen dat er werd opgetreden. Ik ben het eens gaan opzoeken en ik heb intussen ook de brief waaruit collega Vandaele heeft geciteerd. Er stond in dat er niet kan worden opgetreden. De twee versies waren, op z'n zachtst gezegd, een klein beetje tegenstrijdig. Ik hoor u eigenlijk – en dat maakt me een beetje ongerust – niet veel anders zeggen dan wat er in die brief staat, namelijk dat er geen bestuurlijke maatregelen kunnen worden opgelegd door het ANB. Ik heb u horen zeggen dat er toezicht kan worden gehouden en dat de sancties en de gevolgen eventueel voor later zijn. Het zou me toch wel plezier doen – en misschien ook de hele commissie – dat men eens een duidelijke kopie van alle instructies die naar de administratie zijn gegaan, aan ons geeft. Er zit toch wel wat tegenstrijdigheid in de communicatie. Ik heb toch begrepen dat er nog altijd geen bestuurlijke maatregelen kunnen worden opgelegd, of heb ik u verkeerd begrepen? Zo niet, welke maatregelen kunnen dan wel?

Minister, ik herhaal mijn vraag: kunnen we alstublieft heel duidelijk weten welke richtlijnen er aan de administraties die bevoegd zijn, zijn gegeven en hoe zij geacht worden op te treden bij vaststelling van overtredingen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil nog eens herhalen dat het ANB wel bestuurlijke maatregelen kan opleggen. Het ging om een brief die was getekend door de waarnemend secretaris-generaal. Ik kan dat alleen maar vaststellen. Het is intussen rechtgezet bij onze diensten, en ik zal die rechtzetting overmaken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt nog niet concreet geantwoord op mijn derde vraag over welke instrumenten de Vlaamse overheid kan gebruiken om, in geval van landscheuring of ophoging, de schade te laten herstellen in de oorspronkelijke staat. Kan het ANB dat dan zomaar vragen op basis van wat u zegt, namelijk dat het ANB bestuurlijk kan handhaven? Of moeten er nog extra stappen worden gezet?

Minister Joke Schauvliege: Zij kunnen dat zelf doen.

Wilfried Vandaele (N-VA): Als ze dat niet doen, bent u bereid om hen op de vingers te tikken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de statistieken van de drinkwatermaatschappijen – 357 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in het kader van het Algemeen Waterverkoopreglement zijn de waterexploitanten en drinkwatermaatschappijen verplicht jaarlijks te rapporteren aan de Vlaamse Milieumaatschappij over een aantal zaken. Onlangs werden de statistieken van 2015 gepubliceerd. Het is een interessant document.

Uit de cijfers blijken heel wat positieve evoluties ten opzichte van 2014. Zo daalde het aantal aanvragen tot betalingsuitstel met 15,2 procent en daalde het aantal aanvragen voor een afbetalingsplan met 5,8 procent.

Het aantal toegestane afbetalingsplannen dat niet correct werd nageleefd, daalde lichtjes van 47 procent in 2014 naar 41 procent in 2015. De lokale adviescommissie (LAC) legde in 2015 10.290 afbetalingsplannen op, waarvan 66,9 procent niet nageleefd werd. Het aantal afsluitingen steeg met 10 procent ten opzichte van 2014.

Minister, kunt u de voornaamste resultaten van de waterstatistieken toelichten? Hoe interpreteert u deze resultaten? Plant u naar aanleiding van deze statistieken bepaalde acties? Ondanks een lichte daling ten opzichte van 2014 ligt het cijfer van het aantal toegestane afbetalingsplannen dat niet correct werd nageleefd, hoog. Ook 66,9 procent van de afbetalingsplannen die opgelegd werden door de LAC, werd niet nageleefd. Wat is volgens u de oorzaak van het hoge aantal afbetalingsplannen dat niet correct wordt nageleefd? Plant u concrete stappen? Zo ja, welke en op welke termijn? Hoe verklaart u de stijging van het aantal afsluitingen? Plant u concrete stappen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, dit rapport is al gepubliceerd en is vrij beschikbaar. Het staat ook online.

Wat zijn de belangrijkste opvallende resultaten van het onderzoek? Ik heb een hele ophijsting mee, die ik hier even zal overlopen. De exploitanten ontvingen 61.387 aanvragen tot betalingsuitstel. Tussen 2012 en 2014 was er een stijging; daarna is het aantal gedaald. In totaal ontvingen 173.259 klanten ten minste 1 ingebrekestelling. Ook dat is een daling, met 20 procent. In totaal zijn 55.487 afbetalingsplannen aangevraagd, waarvan 99,7 procent werd toegestaan. Het aantal aangevraagde afbetalingsplannen steeg sterk tussen 2012 en 2014, maar is dus opnieuw gedaald in 2015.

Het percentage van het aantal aangevraagde afbetalingsplannen dat niet correct werd nageleefd, bedraagt 41 procent. Wat de door de LAC opgelegde afbetalingsplannen betreft, bedraagt het percentage 66,9 procent. 294 gemeenten hebben een actieve LAC-werking. In totaal zijn 30.772 dossiers naar een LAC doorgestuurd. Het

aantal positieve LAC-adviezen tot afsluiting is gestegen. Ten opzichte van het aantal beslissingen is het een stijging van 19 procent in 2014 tot 22,6 procent in 2015. Ook het aantal negatieve adviezen is gestegen, met 141,1 procent, tot 7600. In 29 procent van de gevallen werd een negatief advies gegeven en mag er niet afgesloten worden.

In 2015 werden alle aanvragen tot afsluiting wegens een weigering tot toegang tot de ruimte waar de watermeter is opgesteld, positief geadviseerd. Ook de aanvragen tot afsluiting wegens een weigering tot naleven van de procedures voor tegensprekelijke overname of voor een vernieuwde indienststelling, werden bijna altijd positief geadviseerd. Bij aanvragen tot afsluiting wegens weigering of wegens het niet nakomen van de betaling van de factuur, werd in 5 procent van de gevallen positief, in 35,7 procent van de gevallen negatief en in 59 procent van de gevallen voorwaardelijk geadviseerd door de LAC's. In totaal zijn 3900 klanten zonder ondernemingsnummer effectief afgesloten van de watertoevoer. Het aantal effectieve afsluitingen blijft ongeveer constant.

Ik heb de drinkwatermaatschappijen en de OCMW's verantwoordelijkheid gegeven in het gewijzigde beleid, dat erop gericht is om wanbetaling op een sociaal aanvaardbare manier op te volgen en om afsluiting van de watertoevoer maximaal te vermijden. De vaststellingen en trends die ik net heb overlopen, geven aan dat dit beleid op het terrein werkt en dat het is doorgetrokken. Ik stel een verhoogde inzet van instrumenten vast, zoals het uitstel van betaling, een afbetalingsregeling en een LAC-werking. Toch lijken verschillende parameters erop te wijzen dat betalingsproblemen geregeld blijven voorkomen en dat vooral de niet-vrijstellingsgerechtigde klanten daar kwetsbaar voor zijn.

Over de specifieke acties hebben we het hier al gehad op 11 oktober. Ik heb toen onder meer verwezen naar het project Water en Armoede. Er is ook het project rond lerende netwerken, dat op dit moment georganiseerd wordt. Een ander dossier waar ik werk van maak, is een doorlichting van het algemeen waterverkoopreglement. Ook dat heb ik op 11 oktober grondig uiteengezet.

Er zijn verschillende elementen die bij de afbetalingsplannen belangrijk zijn. In de eerste plaats is het zo dat mensen in armoede structureel een ontoereikend inkomen hebben. Het tijdig betalen van de waterfacturen of de afbetalingsplannen is vaak moeilijk. Een tweede element is dat afbetalingsplannen, zowel de plannen die door de exploitanten worden toegestaan, als de plannen die door de LAC worden opgelegd, niet steeds voldoende op maat opgesteld worden, ook al leert navraag bij OCMW's en drinkwatermaatschappijen ons dat de hoogte van het afbetalingsbedrag niet noodzakelijk een determinant blijkt van de mate van naleving. Niettemin is dit natuurlijk een hoog cijfer. We bekijken hoe we dat verder kunnen oplossen via het reeds vermelde project Water en Armoede. De goede praktijk rond afbetalingsplannen die de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) heeft opgesteld, kan daarbij eventueel ook een inspiratie zijn.

Dan kom ik tot uw vijfde vraag. Daar spelen verschillende elementen mee. Een eerste is uiteraard de verhoging van het aantal op de LAC behandelde dossiers, dat serieus is gestegen. Een verhoging van het aantal dossiers brengt een verhoging van het aantal uitspraken met zich mee. Een ander element is dat vastgesteld kan worden dat de LAC's in deze dossiers vaker positieve of negatieve adviezen formuleren, en minder voorwaardelijke. Dat brengt met zich mee dat er meer afsluitingen zijn, maar ook dat er veel meer expliciet negatieve weigeringen zijn. Ik wens er ook op te wijzen dat uit het rapport blijkt dat het aantal afsluitingen stagneert, al ben ik het er uiteraard mee eens dat elke afsluiting er een te veel is, mevrouw Taeldeman. Daarom werken we ook verder aan nieuwe oplossingen, om te bekijken hoe we dat in de toekomst nog kunnen verminderen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Bedankt voor de toelichting bij de statistieken van 2015, minister. Ik ben het volledig met u eens dat er op het terrein resultaten zichtbaar zijn van het gewijzigde beleid, dat is gericht op het opvolgen van de wanbetaling op een sociaal aanvaardbare manier en het vermijden van een afsluiting van de watertoevoer. Het gevoerde beleid kent inderdaad zijn doorwerking. Het jaarlijkse rapport is leerrijk voor ons allemaal. De rapporten wijzen ons op een aantal tendensen. De statistieken van 2015 wijzen op een aantal positieve tendensen, maar we moeten ook voorzichtig zijn, zeker wat betreft de afbetalingsplannen die niet correct worden nageleefd. We zijn allemaal van oordeel dat een afbetalingsplan een krachtig instrument is om waterarmoede en afsluitingen van de watertoevoer verder te beperken.

Ik ben het ook met u eens dat er moet worden gekeken naar een manier om meer op maat te werken en meer naar haalbare afbetalingsplannen te gaan, zodat die cijfers wat betreft het niet correct naleven van afbetalingsplannen naar beneden gaan. Ik begrijp dat er gewerkt wordt aan een code van goede praktijken rond die afbetalingsplannen en dat dat mee opgevolgd wordt in het algemene waterverkoopreglement.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp-a): We moeten de cijfers allemaal wat in hun perspectief plaatsen. De Watergroep heeft vorig jaar immers gedurende een aantal maanden geen cijfers kunnen doorgeven, doordat ze hun facturatiesysteem hebben moeten aanpassen. We moeten daar rekening mee houden, aangezien dat toch de grootste drinkwatermaatschappij is.

Het is goed om tendensen te zoeken in de cijfers, maar we weten ook dat een heel aantal mensen hun gedrag dusdanig veranderen om niet in die cijfers terecht te komen. Die mensen gaan elke dag heel spaarzaam met water om, misschien zelfs ten koste van hun hygiëne, om ervoor te zorgen dat ze niet in die statistieken komen.

We hebben hier een hele discussie gehad over de sociale correcties, omdat we gezien hebben dat een heel aantal mensen die vandaag onder de armoedegrens leven, nog geen recht hebben op sociale correcties, terwijl dat ervoor zou zorgen dat hun factuur betaalbaarder zou worden en ze misschien iets comfortabeler zouden kunnen leven. Er is toen gezegd dat er door deze regering een evaluatie zou gebeuren om de sociale correcties over de beleidsdomeinen heen op eenzelfde manier te behandelen. Zijn daar al stappen in gezet? Welk perspectief kunnen we die mensen, die vandaag recht zouden kunnen hebben op een sociale correctie, geven dat ze dat wel krijgen voor hun drinkwaterfactuur?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): De LAC's beslissen inderdaad autonoom wanneer en om welke reden er afgesloten wordt, natuurlijk binnen het wettelijke kader. Hebt u er zicht op of er grote verschillen zijn tussen de verschillende LAC's? Worden er maatregelen genomen om een meer objectieve aanpak te genereren? Dat is hier ooit al aan bod gekomen, maar ik wil die vraag nog eens stellen, omdat het wel van belang is.

Een woning zonder water lijkt mij heel moeilijk leefbaar, maar een woning zonder elektriciteit is dat ook. Als het water wordt afgesloten, is het dan vaak zo dat ook elektriciteit en gas afgesloten worden of zijn? Is er een correlatie tussen de beide armoedeparameters?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is goed dat we die statistieken hebben. Vroeger hadden we geen gegevens en konden we niets vergelijken en dus ook geen tendensen ontdekken. Het is goed dat die cijfers er nu wel zijn en het is ook de bedoeling dat het beleid op basis daarvan kan worden bijgestuurd.

Ik herhaal ook dat de drinkwaterprijzen in Vlaanderen in vergelijking met die van Brussel en Wallonië en van onze buurlanden, bij de goedkoopste zijn. Dat is ook na de hervorming van de waterfactuur nog het geval. Het is niet zo dat wij de waterprijzen de hoogte in hebben gejaagd en nu tot de duurste drinkwatermaatschappijen zouden behoren.

Er is wel degelijk een verschil tussen de LAC's onderling. We stellen vast dat daar op een andere manier mee wordt omgegaan, vandaar de code goede praktijk. De LAC's behoren tot de bevoegdheid Welzijn. Zij moeten ook nog andere beoordelingen doen. Ik weet dat men eraan werkt om dat op een gelijkvormige en uniforme manier te laten gebeuren.

De sociale correcties zijn bezig. Zij vallen onder het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) en worden getrokken door minister Homans.

Mijnheer Danen, ik kan u niet zeggen of er een correlatie bestaat tussen personen die van water worden afgeschakeld en personen die van elektriciteit worden afgeschakeld. Ik zal nagaan of we die cijfers naast elkaar kunnen leggen. Ik vrees eigenlijk wel dat er daar een gelijklopende tendens is.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Mijnheer Danen, het zou interessant zijn om na te gaan of er een correlatie bestaat tussen wie van water en wie van elektriciteit of gas wordt afgesloten.

Minister, ook interessant was uw vergelijking van de drinkwaterprijzen tussen Vlaanderen enerzijds en Brussel en Wallonië anderzijds. Ik zou het appreciëren indien we die vergelijkende drinkwaterfactuur op papier zouden kunnen krijgen via de commissiesecretaris.

Ik kijk ook uit naar de evaluatie van alle Vlaamse sociale correcties die we tegen eind 2017 mogen verwachten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.